

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ**

DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE TŘINEC

Zpracoval: Mgr. Zdeněk Walach, ředitel DDM

14. února 2023

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI

Název zařízení: Dům dětí a mládeže, Třinec, příspěvková organizace

Sídlo organizace: Bezručova 66, 739 61 Třinec – Staré Město

Stálé odloučené pracoviště: Turistické středisko Nýdek-Hluchová, č.p. 285

Příspěvková organizace

IČO: 75089424

Ředitel: Mgr. Zdeněk Walach

Tel.: 558 989 010 - 017

E-mail: reditel@ddmtrinec.cz

internet: www.ddmtrinec.cz

Zřizovatel: Město Třinec, Jablunkovská 160, 739 61 Třinec

Datum zařazení do sítě: 30.05.1996

Poslední změna zařazení: 12. 12. 2001

Změna zřizovací listiny: 23. 2. 2022

2. Charakteristika zařízení

Dům dětí a mládeže Třinec je příspěvková organizace města Třince na základě zřizovací listiny ze dne 26.9.2006 vykonávající činnost školské organizace

Dům dětí a mládeže je střediskem volného času dětí a mládeže, které vede své klienty k smysluplnému a aktivnímu využití volného času, organizuje zájmové vzdělávání obyvatelům města Třince a ostatních přilehlých obcí.

Podle zákona č.561/2004 Sb. a v souladu s vyhláškou č.74/2005 je hlavním účelem poskytování zájmového vzdělávání formou pravidelné, příležitostné, spontánní, tábtorové, osvětové a odborné činnosti.

3. Cíle

3.1. Obecné cíle :

- umožnit dětem výběr kroužků podle svých zájmů
- zjišťovat zájem dětí a podle tohoto zjištění rozšiřovat nabídku zájmových útvarů
- zajistit kvalitní vedoucí zájmových útvarů, kteří podněcují děti k tvořivému myšlení, podporují jejich samostatnost, rozvíjí schopnost spolupracovat s dalšími členy kroužku a respektovat úspěchy a práci druhých
- učit se pracovat v kolektivu a rozvíjet dobré vztahy mezi sebou a učit se pomáhat ostatním
- zapojit do činnosti střediska volného času co největší počet dětí
- věnovat pozornost žákům z odlišného kulturního a sociálně znevýhodněného prostředí pro jejich jazykovou odlišnost nebo proto, že jsou hluboce ovlivněni svými rodinami a jinými kulturními vzorci, projevujícími se v chování, jednání, odlišné hodnotové stupnici, stylu života. Tito žáci mohou být také častěji ohroženi negativními jevy, jako je alkoholismus, drogy. Integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodněného prostředí, ochrana minoritní kultury žáků a současně podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti musí být dlouhodobým cílem
- poznávat světové a evropské kulturní hodnoty a tradice
- podporovat vědomí, že pocit harmonie a spokojenosti je třeba nacházet především ve vlastní tvořivé činnosti. prvek dobrovolnosti, který je charakteristickým prvkem pro účastníky zapojené do této formy vzdělávání
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně

3.2. Konkrétní krátkodobé cíle:

- krátkodobé cíle jsou stanoveny a specifikovány v celoročních plánech činnosti
- v oblasti pravidelného zájmového vzdělávání rozšiřovat nabídku nabízených činností
- připravovat různé zábavně výchovné, vzdělávací a sportovní činnosti dětí jak pro další střediska volného času, tak pro mateřské a základní školy
- v oblasti příležitostné činnosti se zaměřit na pohyb dětí, a to různými pobyty v přírodě, zejména na turistickém středisku v Nýdku-Hluchové (soustředění zájmových kroužků)
- v oblasti příležitostné činnosti usilovat mimo tradiční akce o zapojení co nejširší veřejnosti, a to u všech věkových kategorií s důrazem na rodičovskou veřejnost
- vytvořit kvalitní propagaci práce DDM prostřednictvím internetových stránek, nástěnek v DDM, inzerce v kabelové televizi i v místním tisku, FB

3.3. Dlouhodobé cíle:

- vybírat do vedení zájmových útvarů kvalitní vedoucí
- plnit funkci výchovně vzdělávací a kulturní
- nabízet výchovně vzdělávací programy pro rodiče i dospělé
- zavádět nové prvky a přitažlivější formy práce pro starší děti a mládež
- spolupracovat při organizování celoměstských akcí s ostatními organizacemi města a tělovýchovnou jednotou

4. Formy vzdělávání

Formy vzdělávání vycházejí jednak z § 111 školského zákona a dále § 2 vyhlášky 74/2005Sb. o zájmovém vzdělávání.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje následujícími formami:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – zájmové kroužky, kurzy
- příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zábavně zájmovou, sportovní a rekreační činností nespojenou s pobytem mimo sídlo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání
- soutěže vyhlašované nebo spoluvyhlašované MŠMT, soutěže pořádané společně s ostatními školskými zařízeními, organizacemi a institucemi
- táborovou činností a další činností spojenou s pobytem mimo budovu DDM

- osvětovou činností včetně shromažďování informací pro děti i dospělé v rámci prevence sociálně patologických jevů (organizování besed a různých činností v DDM, příprava programů na letní tábory)
- individuální prací a vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí a mládeže
- prací s vybranými dětmi prostřednictvím kurzů a exkurzí
- organizováním soutěží a výstav prací dětí a mládeže, a to ve spolupráci se školami a dalšími institucemi

5. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. V oblasti zájmového vzdělávání jsou vymezeny na úrovni, které by měli dosáhnout účastníci zájmového vzdělávání ve všech oblastech činnosti DDM.

Účastníci zájmového vzdělávání rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu, rozvíjí své zájmy a záliby, rozvíjí svoji odbornost a talent.

Cílem je osvojení si některých důležitých vědomostí, dovedností, postojů a hodnot a dokázat je využívat v osobním, občanském i profesním životě. Snažíme se děti naučit zařazovat získané informace do smysluplného kontextu životní praxe a motivovat je k tomu, aby chtěli své vědomosti a dovednosti po celý život dále rozvíjet. To předpokládá uplatňovat ve vzdělávání postupy a metody podporující tvořivé myšlení, pohotovost a samostatnost.

Kompetence se rozlišují podle věkových zvláštností.

- Kompetence k učení se soustředí na získávání pozitivního vztahu k novým informacím, dovednostem, lidským činnostem
- Kompetence k řešení problémů se soustředí na pomoc účastníkům samostatně řešit problémy. Volit nejlepší řešení. Odstraňovat vlastní chyby. Prosazovat své názory, postoje, postupy. Přístupovat a tolerovat názory jiných.
- Kompetence komunikativní pomáhá účastníkům k souvislému a samostatnému vyjadřování k danému tématu, účastnit se diskuzí, obhajovat svoje názory, formulovat své myšlenky, posilovat sebevědomí, umět se vyrovnat s neúspěchem, napomáhat formování postojů k významným společenským hodnotám a posílit právní vědomí. Podporovat kvalitu, samostatnost, solidaritu, zodpovědnost a svědomí. Učí účastníky

komunikovat a řešit konflikty adekvátně se chovat a reagovat správně na podněty z okolí.

- Kompetence sociální, personální a občanské napomáhají adaptovat se v prostředí, adekvátně reagovat na odlišné názory, spolupracovat, hledat různá řešení a varianty, respektovat různorodost hodnot, názorů a schopností ostatních, reálně posuzovat svoje fyzické a duševní možnosti.
- Kompetence environmentální ukazují cestu, jak žít zdravě, uvědomovat si zodpovědnost vůči svému zdraví, vůči životnímu prostředí.
- Kompetence pracovní napomáhá učení pracovat samostatně i v kolektivu, chovat se zodpovědně, bezpečně používat nástroje a vybavení, dodržovat bezpečnostní pravidla, využívat získané dovednosti a zkušenosti.

6. Materiální podmínky

Činnost DDM je realizována ve svěřených prostorách, jejichž vlastníkem je zřizovatel. Jedná se o budovu na ulici Bezručova, kde se nacházejí klubovny, počítačová učebna, keramická dílna, relaxační sál, kuchyně, hudební zkušebny, herna pro malé děti. K dispozici je také divadelní sál, tělocvična a venkovní víceúčelové hřiště s umělým trávníkem.

Pro svou činnost využívá také prostory na turistickém středisku v Nýdku-Hluchové, kde se nachází odloučené pracoviště.

Materiálně technické podmínky pro činnost jsou na výborné úrovni.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v odpovídajících podmínkách v souladu s obecně platnými předpisy a normami, vzdělávacími potřebami klientů a potřebami pro činnost pedagogů. Při vytváření takovýchto podmínek posuzujeme:

- potřeby klientů a pedagogů
- kvalitu, funkčnost a estetičnost prostředí
- optimalizaci sociálních vztahů
- efektivitu zájmového vzdělávání
- spolupráci se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu

7. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve středisku DDM zajišťují pedagogičtí pracovníci se způsobilostí pro přímou pedagogickou činnost podle Zákona o pedagogických pracovnících 563/2004 Sb. A externí pracovníci – vedoucí zájmových kroužků, které DDM zaměstnává na „Dohodu o dohodu o provedení práce“ nebo „Dohodu o pracovní činnosti“.. Metodická pomoc je jim poskytována interními pracovníky DDM.

V DDM dále pracují provozní a technicko- hospodářští pracovníci (úklid, vrátnice, ekonomický úsek, údržba).

Kompetence pedagogických pracovníků vycházejí z činnosti střediska DDM.

S kompetencemi přijímá pedagogický pracovník i osobní zodpovědnost za dodržování bezpečnosti a organizačního řádu a plánu činnosti. Pedagogičtí pracovníci si doplňují a rozšiřují odborné znalosti na seminářích nebo školeních, které jsou nabízeny v rámci dalšího vzdělávání. Všichni pracovníci DDM usilují o vytváření podmínek k dobré týmové spolupráci a příjemného pracovního prostředí.

Každý pedagog je povinen navštěvovat rozšiřující kurzy a své poznatky předávat ostatním kolegům.

Interní pedagogové jsou zodpovědní především za následující oblasti činností:

a) z oblasti pravidelné zájmové činnosti za zájmové útvary z oborů

- estetiky
- techniky a přírodních věd
- tělovýchovy
- souborů a zpěvu

Na základních školách v blízkém okolí se nacházejí odloučená pracoviště DDM.

b) příležitostné akce

c) soutěže

d) spontánní aktivity

e) táborové a pobytové akce

f) nabídku vzdělávacích aktivit

Požadavky kladené na pedagoga volného času:

- Je organizačně zdatný, zná a sleduje trendy volnočasových aktivit.
- Je komunikativní.
- Umí připravit a zorganizovat nabídku různých zájmových aktivit pro volný čas pro různé věkové skupiny.
- Má manažerské schopnosti.
- Je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh spolupracovníků – externistů, kterým zajišťuje servisní pedagogické služby pro jejich odbornou činnost v zařízení.
- Zná metodiku vedení zájmových činností a umí ji tvořivě aplikovat Je vybaven ekonomickými znalostmi a dokáže pro své záměry připravit ekonomickou rozvahu a provedené akce ekonomicky vyhodnotit.
- Zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady volnočasových aktivit.
- Má základní právní vědomí o oblasti své činnosti.
- Ovládá bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi.

Rozsah přímé práce s dětmi:

Ředitel DDM stanoví rozsah přímé výchovné práce vždy na školní rok, s ohledem na rozsah a specifčnost činnosti v konkrétním roce pro jednotlivé pedagogické pracovníky. Minimální rozsah přímé práce s dětmi je 6 hodin týdně.

Profesní tým musí splňovat tato kritéria:

- kreativní kolektiv, který má vytvořený soubor hodnot, které považuje za důležité
- klima důvěry, respektu mezi pedagogy
- nízká absence
- vysoké pracovní nasazení
- doplňování kvalifikace a odborností v rámci DVPP
- mobilita a přizpůsobivost novým trendům a formám práce
- chuť do práce a systematičnost při plnění úkolů ve výchovně vzdělávací práci
- mít odpovídající pedagogické vzdělání

- být schopen týmové spolupráce
- mít organizační schopnosti
- akceptovat různorodost práce pedagoga volného času včetně časových požadavků
- vytvářet klientům prostředí pro objevování, zkoumání, seberealizaci, poznávání
- být pro klienty spolupracovníkem respektujícím jejich osobnost
- spolupracovat se školskými zařízeními
- dbát o svůj profesní rozvoj
- dbát o dobrou reprezentaci zařízení

Různorodost činnosti klade zvýšené nároky na pracovníka, který je nejen pedagogem, ale i psychologem, organizátorem a manažerem, protože jeho práce nespočívá jen ve vlastní činnosti s dětmi a mládeží, ale i v mnohostranné interakci s četnými dalšími subjekty a partnery. Práce vyžaduje vysoké osobní nasazení, invenci a kreativitu a široké spektrum znalostí a dovedností. S ohledem na posun ve sféře zájmů dětí a mládeže se pedagogové musejí pružně přizpůsobovat aktuálním potřebám. To vyžaduje i změny a úpravy v organizaci práce, formách a náplni činnosti. Je důležité stále pružně reagovala na měnící se vývojové trendy ve společnosti i v mentalitě mladých lidí.

7. Ekonomické podmínky

Vybavení DDM se řídí potřebami, a to jak z hlediska obnovy, tak i z hlediska modernizace. Pro tyto účely jsou využívány prostředky od zřizovatele a z vlastních zdrojů (sponzorské dary, vlastní činnost, doplňková činnost). Prostředky na platy jsou čerpány především ze státního rozpočtu.

Finanční prostředky jsou využívány především k úhradě nákladů spojených s materiálním vybavením zájmových kroužků a provozem středisek DDM.

Příspěvek – úplata od účastníků za zájmové vzdělávání – je stanoven na každý školní rok. Výše úplaty je propočítávána na jednotlivé kroužky. Celá tato problematika je ošetřena Směrnicí k poskytování úplaty za zájmové vzdělávání v DDM.

Zásady hospodaření se řídí obecně platnými právními normami pro hospodaření příspěvkových organizací, pravidly hospodaření stanovenými zřizovatelem, právními předpisy pro zájmové vzdělávání a dalšími podmínkami formulovanými v souboru vnitřních

předpisů. Kontrolní mechanizmy jsou zajišťovány vnitřním kontrolním systémem a vnějšími kontrolami.

8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Všechny prostory budovy DDM i turistického střediska v Nýdku-Hluchové podléhají pravidelným kontrolám, které zajišťuje DDM podle vypracovaných plánů kontrol. Pro bezpečnost a ochranu zdraví dětí a mládeže v zájmových útvarech jsou vypracována rizika a zásady dodržování, se kterými jsou děti, mládež i externí vedoucí seznámeni na počátku činnosti kroužku začátkem školního roku a jsou vloženy do deníků zájmových útvarů. DDM má vypracovaný svůj vnitřní řád, který je důležitým dokumentem školského zařízení.

9. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

9.1. Přijímání uchazečů

Činnost střediska DDM je určena pro děti, mládež i dospělé bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu DDM není výběrovým zařízením, je otevřené pro všechny zájemce, děti všech sociálních vrstev i národností. Uchazeči jsou přijímány na základě podané písemné přihlášky, která je platným dokumentem školského zařízení. Tato přihláška musí být podepsána zákonným zástupcem.

Uchazeči o zájmové vzdělávání jsou přijímáni na základě těchto kritérií:

a) Kapacita – je různě definována pro jednotlivé formy i obory činnosti. Pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a táborovou činnost je stanovena v plánu činnosti na příslušný školní rok, u dalších forem činnosti je určena aktuálními podmínkami a prostorovými možnostmi určenými pro realizovanou činnost.

b) Věk – pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a táborovou činnost je stanoven věkový interval uchazeče. U většiny dalších forem činností není rozhodujícím, ale pouze doporučujícím faktorem.

c) Úhrada úplaty – podmínkou pro přijetí do forem činnosti, kde se zájmové vzdělání poskytuje za úplatu, je uhrazení úplaty předem (kurzy, akce ...). í

9.2. Průběh vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá v rozsahu daném pro jednotlivé formy činností od 1. září do 31. srpna následujícího kalendářního roku, a to jak ve dnech školního vyučování, tak i ve dnech prázdnin a volna. Při realizaci jednotlivých činností jsou dodržovány zásady stanovené v tomto ŠVP a podmínky vymezené vnitřními předpisy DDM Třinec. Pravidelná činnost začíná zpravidla první týden měsíce října a končí poslední týden měsíce května následujícího kalendářního roku.

Podle povahy jednotlivých činností je průběh zájmového vzdělávání zaznamenán v příslušné pedagogické dokumentaci.

Další podrobnosti o průběhu zájmového vzdělávání mohou upravovat metodické pokyny a další organizační předpisy DDM Třinec.

9.3. Ukončování vzdělávání

Zájmové vzdělávání, ke kterému se podává písemná přihláška, je ukončováno zpravidla poslední týden měsíce května.

Podmínky pro vrácení úplaty v případě předčasného ukončení zájmového vzdělávání jsou uvedeny ve směrnici o úplatách za zájmové vzdělávání. V případech závažného a opakovaného porušení vnitřního řádu DDM může být účastník vyloučen ze zájmového vzdělávání.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

DDM nabízí zájmové vzdělávání také pro děti a mládež se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všichni uchazeči o zájmové vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost se jej účastnit a jsou plně integrováni do všech forem činnosti, pokud obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem.

Mezi účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami patří i mimořádně nadané děti a mládež. DDM vytváří zdárné podmínky pro jejich rozvoj a současně spolupracuje s ostatními institucemi, kde mohou talentované děti pokračovat v prohlubování svého nadání.

11. Délka a časový plán vzdělávání

Délka a časový plán vzdělávání jsou zpracovány především pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost v rozvrhu a rozpisu jednotlivých zájmových kroužků. U dalších forem vzdělávání s ohledem na jejich charakter je možné jejich částečné zpracování.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost probíhá v jednoletých cyklech.

Tyto cykly na sebe volně navazují, obsahově jsou přizpůsobeny věku účastníka a dosud jím absolvované délky zájmového vzdělávání (začátečníci – pokročilí).

V průběhu jednoletého cyklu se účastník seznámí a osvojí si základní dovednosti v dané oblasti, vědomosti a návyky, tj. příslušné klíčové kompetence.

Školní rok začíná 1. 9. a končí 31. 8. následujícího kalendářního roku. Většina forem vzdělávání je realizována v období školního vyučování s tím, že pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost je zahájena podle povahy zaměření v průběhu září, nejpozději začátkem října.

Středisko domu dětí a mládeže zajišťuje některé z forem vzdělávání i v období školních prázdnin (tábory, příležitostné akce a spontánní aktivity).

Vyučovací hodina v pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti trvá 60 minut a lze ji dělit nebo spojovat.

13. Hodnocení ve školském zařízení – autoevaluace

Hodnocení zájmového vzdělávání, návštěvnosti, cílů projektů, výkonů probíhá na běžných poradách domu dětí a mládeže. Výroční zpráva je zveřejněna v budově DDM a na webových stránkách DDM.

Hodnocení probíhá také individuálně formou osobních pohovorů a pravidelných porad pedagogických pracovníků v zájmových kroužcích. Významnou součástí hodnocení jsou kontakty s účastníky vzdělávání, kdy je vždy přihlédnuto k jejich názorům. Tyto názory a připomínky jsou vyhodnocovány. Hodnocení uplynulého roku je základem pro tvorbu plánu na další rok.

Cíle autoevaluace:

- zlepšení kvality pedagogické práce ve všech činnostech
- získání odpovědí na otázky:
  - 1/ Jak se daří plnit stanovené cíle?
  - 2/ Jaké jsou silné a slabé stránky?

3/ Jak účinná jsou přijímaná opatření?

- získání hodnocení ze strany vedoucích zájmového kroužku
- kontrola dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- informace o získaných zkušenostech a dovednostech

14. Závěr

Školní vzdělávací program vydává ředitel DDM.

Tento program úzce souvisí s celoročním pracovním plánem a jednotlivými specifickými plány pro zájmové útvary. Plnění školního vzdělávacího programu zajišťují kvalifikovaní pedagogové. U těch, kteří nesplňují zákonné podmínky, musí být odbornost doplněna.

Každoročně je vypracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Se školním vzdělávacím programem byli seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci Domu dětí a mládeže v Třinci.

Tento Školní vzdělávací program se vydává na období let 2023 – 2027 a zároveň ruší předchozí Školní vzdělávací program ze dne 3. 1. 2018.